

Open brief

Voor het te laat is

Rusland heeft Oekraïne overvallen. De verontwaardiging daarover is terecht. De beelden van wat de oorlog aanricht spreken boekdelen. Dat Poetin het internationale recht aan zijn laars lapt staat buiten kijf. Maar deze oorlog komt niet uit de lucht vallen. Poetin maakte al lange tijd duidelijk dat een NAVO-lidmaatschap voor hem de rode lijn is die niet ongestraft mocht worden overschreden. Het Westen bleef echter categorisch weigeren Poetin tegemoet te komen.

Wat ons zorgen baart is dat het antwoord van het Westen op de oorlog niet is uit alle macht te proberen de oorlogvoerende partijen zo snel mogelijk tot een akkoord te bewegen maar: bewapenen en nog eens bewapenen. Dat heet dan steun aan het heldhaftige Oekraïense volk maar betekent wel dat de oorlog voortduurt met alles wat daar aan verschrikkingen bij hoort. Onduidelijk is of het Westen nog een idee heeft waar de oorlog eindigt. Tot de laatste Oekraïner gesneuveld is? Of tot Oekraïne de oorlog gewonnen heeft? Wat moeten wij ons daar precies bij voorstellen?

Wat ons ook zorgen baart is dat de inzet van de oorlog intussen niet meer een lokale oorlog tussen Rusland en Oekraïne is maar, zoals onze minister van buitenlandse zaken Hoekstra onlangs verklaarde, tussen twee ideologieën, een krachtmeting tussen democratie en autocratie. Als dat zo is, dan is Rusland – en hetzelfde geldt voor het eveneens autocratische China - geen onderhandelingspartner meer. Dan is het alleen nog maar de vijand die verslagen moet worden. Dan is de oorlog, ook als die in Oekraïne beëindigd wordt, in feite nooit voorbij. En dat in een wereld die juist is aangewezen op samenwerking, willen wij de globale crises, klimaat en armoede, nog kunnen oplossen.

Wij roepen de Europese politiek op: keer terug van de heilloze weg van het bewapenen van Oekraïne en het verder isoleren van Rusland. Voorkom een totale, uitzichtloze oorlog in Europa voor het te laat is!

Pinksteren 2022

Ondertekenaars open brief “Voor het te laat is”

Henk Baars (voorzitter vereniging Kerk en Vrede)

Dick Boer (emeritus docent aan de Theologische Faculteit van de UvA)

Gijs den Boer (voorzitter stichting 2of3bijEEN)

Dr Egbert Boeker (oud-hoogleraar natuurkunde Vrije Universiteit)

Jan Compagner (Woerden, emeritus-predikant in de Protestantse Kerk in Nederland)

Harm Dane (voormalig beleidsmedewerker van de Protestantse Kerk in Nederland)

Prof. dr. Jolle Demmers (hoogleraar Conflict Studies, Universiteit Utrecht)

Marie-Anne van Erp (voorzitter Haags Vredes Initiatief)

Marjolein Gardien (bezorgde (groot)moeder, docent, bestuurslid Haags Vredesinitiatief)

Ds. Dr. Margriet Gosker [Venlo]

ds. Bram Grandia

Gerrit de Groot (Den Haag, emeritus predikant PKN)

Paul Jonas (arts/econometrist, docent Leids Universitair Medisch Centrum)

Karl van Klaveren (vrijzinnig predikant in Den Haag)

Jan van der Kolk (oud-voorzitter werkgroep vluchtelingen Raad van Kerken)

P.A.Kuhlmann diaken (Parochie de Vier Evangelisten Den Haag)

José van Leeuwen (gepensioneerd. Werkend in hospice)

Derwisj A.Maddoe (voorzitter Federation Islamic Organisations)

Sameer Mehendale (schrijver, Amsterdam)

Jannie Nijwening (geestelijk verzorger)

Harry Pals (emeritus predikant Protestantse kerk en voorzitter Vereniging voor Theologie en Maatschappij)

Prof. dr. Ferenc Postma [Venlo]

Prof. Dr. Thomas Quartier osb (Hoogleraar Theologie Radboud Universiteit Nijmegen Theoloog des Vaderlands)

Jan Schaake (werkgroep inclusieve veiligheid)

Willem Schinkel (hoogleraar social theorie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam)

Tim Stok (commercieel ondernemer, sociaal ondernemer en kerkbestuurder HH Martelaren van Gorcum Amsterdam)

Piet Vliegthart (Utrecht, emeritus predikant PKN)

Greetje Witte-Rang (secretaris Theologische Werkgroep Kerk en Vrede)

Jaco Zuurmond (predikant/academiepredikant Enschede)